

Årlig redegjørelse for arbeidet med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold

for

JAS Worldwide Norway AS
JAS Projects Norway AS
Greenport Services AS

2024

Innholdsfortegnelse

Bakgrunn	3
Aktsomhetsvurderinger	3
Om virksomheten	4
Beskrivelse av virksomhetens organisering og driftsområde.....	4
Forankring av ansvarlighet og styringssystemer	5
Overordnet forankring i styre og ledelse	5
Forankring i Policy og styringsdokument,	5
Forankring i organisasjonen	6
Roller og ansvar Ansvar for praktisk gjennomføring	6
Håndtere informasjonsplikt og innsynsbegjæringer.....	7
Generelt om kartlegging av risiko	7
Generelt	7
Risikobasert prioritering	7
Kartlegging av risiko i egen virksomhet	8
Risiko knyttet til egen virksomhet	8
Intervju med nøkkelpersoner	9
Resultat av intervjuer	9
Identifiserte risikoområder internt.....	10
Varsling internt og eksternt.....	10
Konklusjon etter intern kartlegging	10
Kartlegging av risiko i leverandørkjede	11
Risiko knyttet til leverandørkjede.....	11
Denied Party Screening.....	11
Intervju med produkteier Bil	12
Aktsomhetsvurdering av leverandører.....	12
Funn og tiltak etter aktsomhetsvurderinger av leverandører.....	13

Overordnet risikovurdering i JAS WorldWide Inc.....	13
Videre arbeid.....	15

Bakgrunn

Åpenhetsloven trådte i kraft 1. juli 2022 i Norge.

Loven skal

- Fremme virksomheters respekt for menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold – i egen virksomhet og hos underleverandørene.
- Sikre virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Dette inkluderer å offentliggjøre en redegjørelse, slik at publikum får tilgang til informasjon om hvordan negative effekter for menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold håndteres i bedriften.

JAS Worldwide Norway AS er gjennom åpenhetsloven pliktet til å gjennomføre aktsomhetsvurderinger for å avdekke og unngå negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø - både internt i egen virksomhet og i leverandørkjeden.

Aktsomhetsvurderingene vil håndtere faktisk og potensiell negativ påvirkning (risiko) knyttet til menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

Aktsomhetsvurderinger

Ifølge OECD og norske myndigheter, består en aktsomhetsvurdering overordnet av seks ulike steg:

Aktsomhetsvurderinger er en dynamisk og pågående prosess som har som formål å ansvarliggjøre næringslivet og fremme virksomheters respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

En aktsomhetsvurdering handler om å kartlegge og vurdere negativ påvirkning eller skade i din virksomhet, leverandørkjede eller hos forretningspartnere. Når du møter på dette har du et ansvar for å forsøke å stanse, redusere eller forbygge den negative påvirkningen.

I stedet for å kutte en slik forretningspartner eller leverandør, oppnår man gjerne mer ved å gå i dialog og forsøke å påvirke i positiv retning. Videre er det viktig å følge opp endringene og kartlegge resultatene av disse.

Om virksomheten

Beskrivelse av virksomhetens organisering og driftsområde

PEOPLE
MAKE THE
DIFFERENCE

Virksomheten i Norge besto frem til 31.09.2024 av 3 selskaper.

JAS WORLDWIDE NORWAY AS,

Selskapet har kontorer og terminaler i Bergen, Stavanger, Kristiansand, Larvik, Drammen, Oslo og Moss. Her utføres fraktformidling nasjonalt og internasjonalt på sjø, fly, bil, jernbane og short-sea – i tillegg til fortollinger, lageroperasjoner, terminaloperasjoner, 3PL, skipsanløp, agentvirksomhet med mer.

Selskapet har omkring 200 ansatte og omsetter for ca 1.228 MNOK (2023)

JAS PROJECTS NORWAY AS

Selskapet holder til i Stavanger og Hammerfest, og har spesialkompetanse mot energisektoren. Her utfører selskapet fraktformidling, utkjøringer, fortollinger og annen transportrelaterte aktiviteter.

Selskapet har 15 ansatte og omsetter for ca 140 MNOK (2023)

JAS Projects Norway AS ble innfusjonert i JAS Worldwide Norway AS fra 1. Oktober 2024.

GREENPORT SERVICES AS

Selskapet opererer på terminaler i Bergen, Kristiansand, Larvik, Drammen og Moss, og forestår stevedor-operasjoner av primært containerskip.

Selskapet har omkring 60 ansatte og omsetter for ca 160 MNOK (2023)

Aktsomhetsvurderingene utføres med utgangspunkt i alle selskapene samlet.

Forankring av ansvarlighet og styringssystemer

Overordnet forankring i styre og ledelse

I JAS WORLDWIDE NORWAY AS ble det i 2022 bestemt følgende i ledelsen:

- Det forankres i styret at virksomheten skal overholde pliktene etter åpenhetsloven.
- Ledelsen bør vedta en plan for hvordan virksomheten skal utføre aktsomhetsvurderinger, og planen må omfatte leverandørkjeder og forretningsforbindelser der hvor det er mistanke om risiko.

Redegjørelsen for aktsomhetsvurderinger skal første gang publiseres innen 30. juni 2023, og deretter innen 30. juni hvert påfølgende år.

Forankring i Policy og styringsdokument,

Under arbeidet med forankring av åpenhetsloven i JAS WORLDWIDE NORWAY AS er det sett til hvilke kontrollmekanismer som ligger i eksisterende prosedyrer – særlig rettet mot

PEOPLE
MAKE THE
DIFFERENCE

leverandørevaluering. JAS finner disse prosedyrene til å kunne ivareta kravene i åpenhetsloven. Det er følgelig ikke behov for å innarbeide nye retningslinjer.

JAS legger følgende eksisterende prosedyrer og policyer til grunn for vurderingen:

- JAS Code of Conduct and Ethics
- JAS Supplier Code of Conduct
- JAS DEI Policy (Diversity, Equality and Inclusion)
- JAS Environmental Policy
- JAS Global Modern Slavery Policy
- JAS Health, Safety and Security Policy
- JAS Human Rights Policy
- JAS Human Rights Risk Assessment
- JAS Business Policy
- JAS Vendor Implementation Desk Reference
 - Vendor Qualification Questionnaire
 - Vendor Evaluation Form
- Ansettelsesdokument og kontrakt utarbeidet av HR
- Skriv til leverandører – erklæring om minstelønn

Forankring i organisasjonen

Alle løpende avtaler og kontrakter inngås av Daglig Leder eller den han bemyndiger. Følgelig vil det være stor kjennskap til hvilke krav som stilles til nye og eksisterende leverandører vedrørende hvilke plikter disse har mot oss.

For operasjonelle innkjøp i tjenesteyting, vil rapporten vise at det er innen bil-segmentet det vil kunne forekomme noe forhøyet risiko for uønskede hendelser. Følgelig har den ansvarlige personen for dette produktområdet vært involvert i denne prosessen, og kan legge føringer for hvilke leverandører vi skal videreformidle tjenester fra og til.

Roller og ansvar

Ansvar for praktisk gjennomføring

Daglig Leders rolle er å vært overordnet ansvarlig for implementering og oppfølging. Intern kartlegging gjennomføres av interne ressurser i relevante disipliner, så som HR, intern revisjoner, og internt i de relevante disiplinene.

PEOPLE
MAKE THE
DIFFERENCE

Når det gjelder innkjøp fra leverandørkjeden, gjennomføres dette under oppsyn av produktansvarlige som overser hvilke leverandører som benyttes.

Nye leverandører innen bilsegmentet skal evalueres før bruk for å bli kvalifisert. Følgelig får vi da en kontroll på nye potensielle risiki. Eksisterende tjenesteleverandører evalueres løpende.

Håndtere informasjonsplikt og innsynsbegjæringer

Innsynsbegjæringer skal besvares innen 3 uker, med mindre det kreves en større innsats for å besvare henvendelsen. Da kan det utvides til 2 måneder. Dette i tråd med lovens krav.

Det er bestemt at HMSK leder skal være mottaker av innsynsbegjæringer.

Redegjørelsen for aktsomhetsvurderingene (denne rapporten), skal finnes tilgjengelig på nettsiden til JAS WORLDWIDE NORWAY AS.

<https://www.jas.com/countries/norway>

Generelt om kartlegging av risiko

Generelt

I utarbeidelsen av rapporten er det relevant å poengtere konteksten - at man etter loven skal kartlegge risiko for «andre» - ikke risiko for vår egen virksomhet, ulik annen risikostyring. Fokuset skal være utadrettet – kan noens rettigheter bli skadelidende, hvilke mennesker / grupper kan bli berørt av virksomheten?

Risikobasert prioritering

JAS lever godt med det eksisterende norske lovverket, og oppfyller alle krav som stilles i blant annet Internkontrollforskriften. Når det gjelder intern virksomhet i Norge, er det derfor ikke funnet særskilte områder hvor vi har identifisert en forhøyet risiko. Likevel vil vi beskrive forhold som kan tenkes å utgjøre en risiko for arbeidstakerne eller andre forbindelser.

Leverandører av flytjenester og sjøtjenester er meget konsolidert og dessuten svært strengt regulert, hvilket gjør at det er et begrenset antall leverandører i dette markedet. Denne reguleringen gjør også at leverandørene av disse tjenestene med pålitelighet kan vurderes som lav hva gjelder risiko for brudd på menneskerettighetene. Således holdes følgende utenfor aktsomhetsvurderingen:

- Alle flyselskap, salgsagenter, sjørederi, NVOCC, samlastere, håndteringsagenter og fortollingstjenester.

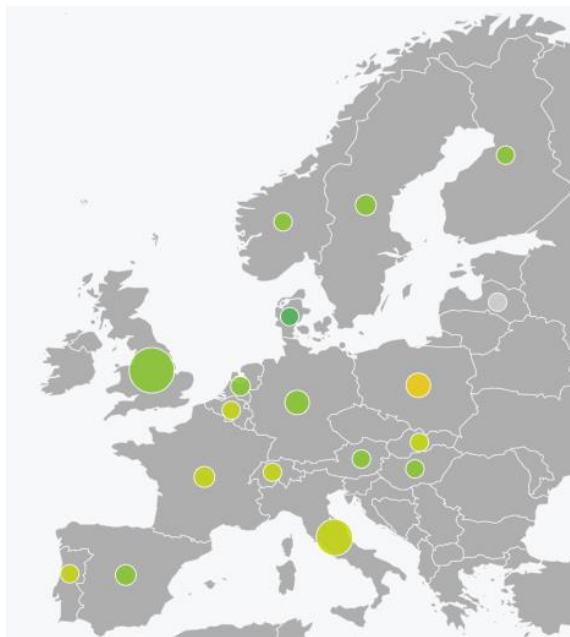
PEOPLE
MAKE THE
DIFFERENCE

For våre tjenesteleverandører risikovurderer JAS at leverandørene knyttet til veitransport i Europa har størst risiko for å ha mangler vedrørende arbeidsforhold, diskriminering med mer, og prioriterer å rette søkelyset hit.

Det finnes åpne kilder som beskriver generell risiko basert på land, bransje, produkt osv – eksempelvis Human Rights Index. <https://ourworldindata.org/grapher/human-rights-index-vdem>

JAS er også partner med EcoVadis hvor våre leverandører blir evaluert for tema knyttet til bærekraft. Dette inkluderer Miljø, Menneskerettigheter, Etikk og Ansvarlig innkjøp. Tilknytning til EcoVadis gir JAS tilgang til et dashboard som viser hvilke områder innen vår bransje som har forhøyet risiko.

Kartlegging av risiko i egen virksomhet

Risiko knyttet til egen virksomhet

JAS Worldwide Norway med tilhørende selskap, har en risiko matrise som inkluderer generelle, arbeidsspesifikke og HMS relaterte risiko.

- JAS NOBA Region BMS Risk Assessment Matrix

PEOPLE
MAKE THE
DIFFERENCE

Foruten denne generelle beskrivelsen og kvantitative vurderingen av risikoene, har det også vært gjennomført intervju med nøkkelpersoner i bedriften.

Intervju med nøkkelpersoner

Det er gjennomført intervjuer med nøkkelpersoner i organisasjonen om hva de mener er de største risikoområdene for brudd på grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Disse nøkkelpersonene er produkteier Bil, utvalgte verneombud, HR leder og daglig leder.

Resultat av intervjuer

JAS WORLDWIDE NORWAY AS reguleres som alle andre norske virksomheter av arbeidsmiljøloven, og videre av tariffavtaler.

For å ivareta egne ansatte styres JAS WORLDWIDE NORWAY AS av flere avtaler, rammer, retningslinjer og rutiner:

- Medlemskap i NHO – Logistikk og Transport
- ISO 14001 -sertifisert
- HMS-regelverk, med risikovurderinger og vernerunder
- Verneapparat
- Tillitsvalgte
- Etablert avviks- og forbedringssystem
- Arbeidsmiljøutvalg (AMU) hvor det gjennomføres jevnlige møter
- Bevisst bruk av fast versus midlertidig kontrakt, med fokus på flest mulig med fast ansettelse for trygghet/forutsigbarhet i arbeidsforholdet
- Intern revisjon
- System for tidsregistrering/stempling i tidBank
- Lønnsvilkår, årlig forhandling av ramme og betingelser
- Etske retningslinjer, som i overordnet grad beskriver hva som forventes av ansatte vedrørende generelle prinsipper, mellommenneskelige forhold, forretningsetikk og miljøetikk.
- Årlig arbeidsmiljøundersøkelse (eNPS) for kartlegging av trivsel og arbeid med tiltak per avdeling
- Årlige medarbeidersamtaler
- Varslingssystem ved avvik, klage og varsel

JAS WORLDWIDE NORWAY AS har et fremoverlent arbeid med tanke på å identifisere og avdekke risiko i egen virksomhet. JAS Worldwide har et sertifisert system for arbeidsmiljø (ISO

45001), og JAS WORLDWIDE NORWAY AS har over tid adoptert flere av disse prosedyrene slik at det trolig i 2025 blir en sertifisering for å inngå i samme ISO-standard.

Det uttrykkes at det både blant verneombud og i JAS WORLDWIDE NORWAY AS sitt arbeidsmiljøutvalg arbeides evidensbasert med tanke på avverge risiko i arbeidsmiljøet.

Gjennom arbeidet med å analysere egen virksomhet er det identifisert ulike risikoområder når det gjelder å ivareta anstendige arbeidsforhold for alle ansatte i JAS WORLDWIDE NORWAY AS. Det er ikke avdekket risiko for brudd på grunnleggende menneskerettigheter internt.

Identifiserte risikoområder internt

Internt har det kommet frem ulike identifiserte risikoområder.

- HMS – enkelte personalledere har ikke fått nødvendig opplæring i HMS
- Ulike risikobilder – bedriften bedriver både kontor og terminalarbeid – dette krever ulik risikovurdering og tilnærming til eksempelvis sykefravær. JAS fokuserer på en forebyggende og mer helhetlig tenkning rundt risiko.
- Sykefravær - JAS Worldwide Norway AS ønsker et sykefravær lavere enn 4,5%, men ligger noe over dette nivået.
- Ivaretagelse av innleid arbeidskraft gjennom bemanningsbyrå og leieavtaler
- Ledelse - ble trukket frem som både en risiko og mulighet, og da spesielt for mellomledere.

Varsling internt og eksternt

Gjennom JAS Worldwide sitt Lighthouse-program, kan enhver arbeidstaker og ekstern samarbeidspartner varsle om kritikkverdige forhold uten bekymring for gjengjeldende aksjoner.

Tilgang til denne tjenesten finnes på JAS' eksterne nettside:

<https://www.jas.com/corporate-responsibility>

Konklusjon etter intern kartlegging

JAS WORLDWIDE NORWAY AS er en organisasjon i kontinuerlig forandring og forbedring, og har tatt mange viktige grep for å sikre at man er godt rustet de ulike markedsforholdene.

Organisasjonen er opptatt av å arbeide på systemnivå for å sikre godt arbeidsmiljø bl.a innen HMS. JAS WORLDWIDE NORWAY AS benytter seg av styringsverktøy og retningslinjer som gir mulighet til å overvåke og har som intensjon å sikre et fullt forsvarlig arbeidsmiljø. Dette gjør

det mulig å avdekke avvik. Et forslag til forbedring handler derimot om hvordan organisasjonen jobber med eventuelle avvik som bør forbedres.

I interne revisjoner av bedriftens styringssystem, er Human Right med som del av revisjonskriteriene.

JAS Worldwide Norway AS ble revidert eksternt i 2024 av Offshore Qualific og Magnet JQS på vegne av kunde i vår Energy Solution vertikal. Over 2 dager ble vårt arbeid med Human Right ettergått, inkludert utvalgte leverandører. Dette var en svært positiv hendelse, og de kommentarer som fremkom etter revisjonen ble lukket og akseptert etter kort tid.

Kartlegging av risiko i leverandørkjede

Risiko knyttet til leverandørkjede

Følgende er beskrevet i lovteksten:

«Hele kjeden av leverandører som leverer eller produserer varer, tjenester eller andre innsatsfaktorer som inngår i en virksomhets levering av tjenester eller produksjon av varer fra råvarestadiet til ferdig produkt»

Det kan med dette virke som om absolutt alt skal tas med i vurderingen. Dog er det viktig å påpeke omtalelsene tidligere rundt risikobasert prioritering, samt hvordan de tjenesteleverandørene vi benytter oss av allerede er regulert. Som nevnt er de store leverandørene av frakttjenester innen fly og sjø, strengt regulert.

Denied Party Screening

I JAS finnes en prosess kalt Denied Party Screening (DPS). Her søkes og valideres alle organisasjoner og kontakter som kreves for en operasjonell jobb opp mot såkalte Denied Party Lists fra et stort utvalg av globale myndighetsrelaterte byråer. Dette er innført fordi man i dagens globale handelsmiljø konstant må beskytte seg fra å gjøre aktiviteter og operasjoner med organisasjoner eller individuelle som er sanksjonert eller begrenset av ulike myndigheter.

Alle oppdrag blir gjennom denne løsningen scannet og gjennomgått slik at organisasjoner, skip, kontakter, land osv ikke bryter med noen restriksjoner. Skulle eksempelvis et selskap som er «svartelistet» bli forsøkt benyttet i en fraktleveranse, vil enkelt fortalt vårt operativsystem

varsle oss og klassifisere denne trusselen med en lav, medium eller høy risk. Enkelte kriterier vil da gjøre det umulig å gjennomføre denne fraktformidlingen.

Det vises for øvrig til intern prosess i JAS – Denied Party Screening Desk Reference.

Intervju med produkteier Bil

I forbindelse med kartlegging av JAS WORLDWIDE NORWAY AS sine samarbeidsbedrifter ble det gjennomført intervju av produkteier bil. Det fremkommer at bilavdelingen har et bevisst forhold til kartlegging av leverandører i forkant av et potensielt samarbeid. Forruten en omfattende leverandørevaluering gjennom spørreskjema, undersøker avdelingen bedriftens seriøsitet, snakker sammen eller med bekjente som kjenner til bedriften – både internt i Norge, men også internasjonalt i selskapet. Det er også et lengre tidsperspektiv på bilavdelingen sitt arbeid, hvor de jobber med å skape en relasjon med bedriften. Dette gir dem innsikt i om bedriften passer som en samarbeidspartner innen våre tjenester. Det fremkommer at markedsavdelingen er opptatt av etiske hensyn, så vel som at bedriften JAS WORLDWIDE NORWAY AS samarbeider med har riktig struktur og gode rutiner.

Aktsomhetsvurdering av leverandører

JAS Worldwide Norway AS er en tjenesteleverandør uten eiendeler i transportbransjen – og alle de tjenestene som selges er følgelig kjøpt inn fra leverandører. Det vil derfor være hensiktsmessig å dele leverandørene i 2 grupper;

1. Leverandører av transport/lager for videresalg
2. Overordnede leverandører av «annet» til intern bruk (strøm, husleie, IT, maskiner, etc)

Leverandører i gruppe 2, som gjennomgått og godkjent ihht JAS-WW-QP-DOC-014, er utenfor den aktsomhetsvurderingen som utføres.

Med et stort antall leverandører på bilsiden gjøres det en risikoprioritert vurdering der man setter en begrensning på omsetning på mindre enn 100.000 NOK siste år. Leverandører i dette segmentet blir kun sporadisk benyttet, for eksempel som engangslleverandører, og det er mer naturlig å se på de leverandørene som jevnt over blir benyttet og som dermed utgjør en større risiko for brudd.

JAS WORLDWIDE NORWAY AS utfører også informasjons- og påseplikt hos et utvalg av våre leverandører. I første omgang betyr dette å sende ut eget skriv om hvilke plikter vi forventer våre leverandører til å etterleve, samt få påskrift av leverandørere som en form for egenerklæring.

PEOPLE
MAKE THE
DIFFERENCE

I tillegg til dette utføres det sporadiske kontroller hvor virksomheten blir utsatt for en undersøkelse/revisjon av et utvalg av leverandørens sjåførere. Dette sikrer at det som er bekreftet på egenerklæringen faktisk stemmer.

Funn og tiltak etter aktsomhetsvurderinger av leverandører

JAS Worldwide Norway og Greenport Services AS gjennomfører fortløpende aktsomhetsvurderinger av leverandørkjeder, forretningspartnere og internt i samsvar med OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper. Arbeidet med aktsomhetsvurderinger gjør vi i tett samarbeid med vår eier JAS WorldWide gjennom leverandørvalueringer primært gjeldende for transportleverandører innen biltransport i Europa. Utover dette foretar vi også løpende risikoanalyser av leverandører, produktkategorier og geografiske områder.

Det er noe forhøyet risiko knyttet til minstelønn og kabotasjekjøring i transportbransjen, men dette er imøtegått gjennom lovverk om informasjons- og påseplikt. JAS krever en videreføring av sine etiske krav gjennom leverandørkjeden (cascading), i tillegg til å håndheve de regler som følger av informasjons- og påseplikt for den transport som foregår i Norge. Dette gjør at vi kan ta tilfeldige stikkprøver hos de transportørene som utfører frakt på vegne av oss. Vi gjennomfører også leverandørrevisjoner ved jevne mellomrom.

Overordnet risikovurdering i JAS WorldWide Inc.

JAS Worldwide har gjennom sin delaktighet i FNs Global prinsipper også gjennomført en Human Rights Due Diligence basert på Shift Project sin mal. Her fremgår det 7 områder som kan være tilknyttet de mest risikable menneskerettighetsrisikoene.

PEOPLE
MAKE THE
DIFFERENCE

1	The trucking services offered by our vendors may not comply with workers' rights to just and safe working conditions.
2	Subsidiaries based in certain countries where the payment of a minimum living wage is not required by law or where in the country there is a complicated minimum wage system.
3	A vendor's employees may be exposed to forced labor or child labor
4	Own temporary workers payment of extra hours and access to adequate social protection and benefits
5	Customers' and employees' data privacy and security
6	Agents located in conflict areas or environmental threat zones
7	Own and vendor's migrant workers all around the globe may face discrimination

Videre er det delt inn i 4 ulike grupperinger av interesseparter.

1. JAS Workforce
2. Workers in upstream supply chain and downstream value chain
3. Communities
4. People impacted by product/service use.

Denne overordnede risikovurderingen av grunnleggende menneskerettigheter tar videre med seg hvilken påvirkning de ulike gruppene kan utsettes for, ser på særlige utsatte grupper, kontekstuelle faktorer samt hvilke rettigheter som kan bli påvirket.

Med denne oversikten på plass, deles påvirkningene inn i en risikomatrix på 5x5 for alvorlighet og sannsynlighet, og oppfølgende aksjonspunkt er beskrevet.

Videre arbeid

Prosedyrer og retningslinjer for å sikre etterlevelse av åpenhetsloven i JAS WORLDWIDE NORWAY AS må godkjennes av daglig leder/styret, og kommuniseres ut i organisasjonen. Det er bestemt at National HSEQ Manager skal besvare innsynsbegjæringer. Disse vil håndteres fortløpende innen gjeldende frister.

Prosedyre for leverandørevaluering følger av JAS WW Globale prosedyrer. Vårt arbeid sammen med EcoVadis vil hjelpe oss å kontinuerlig vurdere risikoområder knyttet til vår industri og geografi.

Arbeidsgiverne som JAS WORLDWIDE NORWAY AS formidler sine transporter til, både gjennom arbeidsutprøving/praksis/jobbsmak og formidling, skal ha anstendige arbeidsforhold og ikke bryte med menneskerettighetene.

Aksjonspunkter som påvirker de norske virksomhetene som følge av den overordnede risikovurderingen utført av JAS WORLDWIDE, vil bli implementert og etterlevd.

Bergen, 19.06.2025

DocuSigned by:

A handwritten signature in black ink that reads 'Gerdt Meyer'.

7332CAB18A8A435...

Gerdt Meyer

Daglig Leder og Styreleder

PEOPLE
MAKE THE
DIFFERENCE